

ความหลากหลายชนิดของนกในสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ณ สวนสัตว์ดุสิต เขาดินวนา

นายศุภวิชญ์ พนมวิชรวัฒน์

สาขาการจัดการสัตว์ป่าและทุ่งหญ้า ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้

คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจักขณ์ ฉิมโฉม

OUTLINE

- บทนำ
- วัตถุประสงค์
- สถานที่ทำการศึกษา
- อุปกรณ์การศึกษา
- วิธีการศึกษา
- ผลและวิจารณ์ผลการศึกษา
- สรุปและขอเสนอแนะ

บทนำ

- นกในกรุงเทพมหานคร
- พื้นที่สวนสัตว์ดุสิต

วัตถุประสงค์

■ เพื่อศึกษาค้นคว้าหาลักษณะนิสัยของนกที่อยู่ตามธรรมชาติ

ในส่วนลี้ตั่วดุสิต

■ เพื่อทราบความชุกชุมของนกที่อยู่ตามธรรมชาติ

ในส่วนลี้ตั่วดุสิต

■ เพื่อเปรียบเทียบชนิดนกที่อยู่ตามธรรมชาติในส่วนลี้ตั่วดุสิต ระหว่างฤดูอพยพ

และนอกฤดูอพยพ

สถานที่ทำการศึกษา

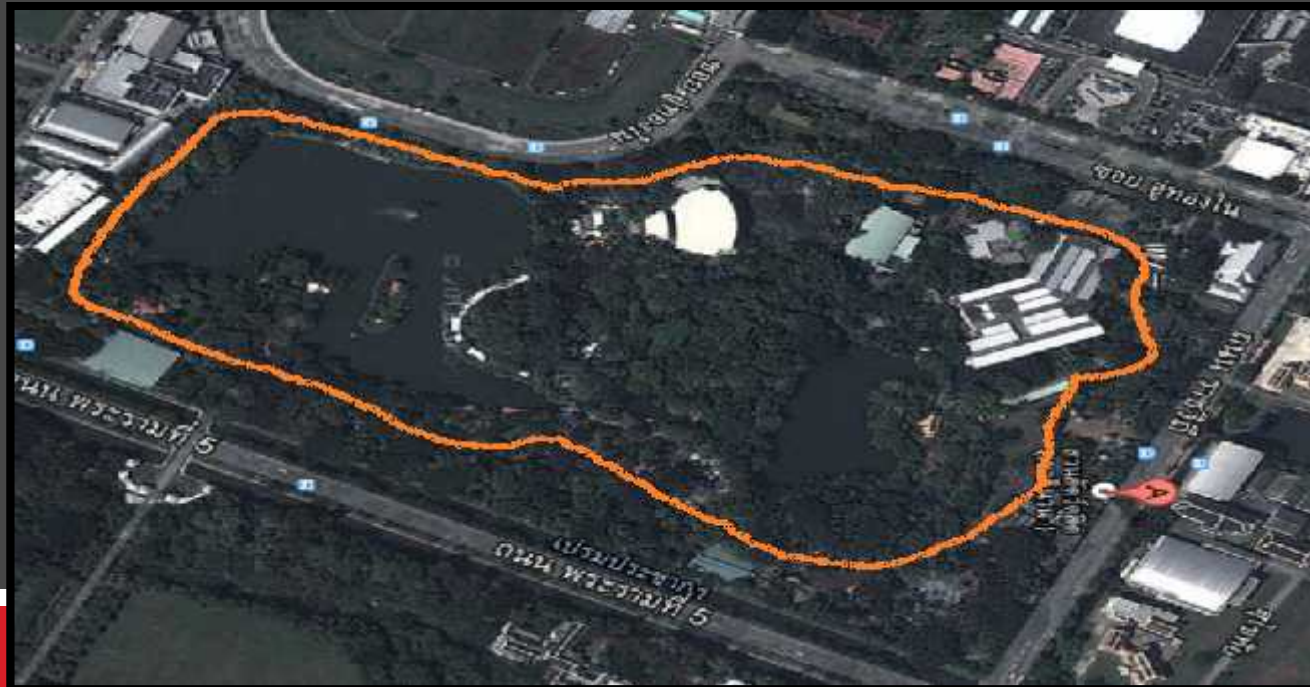

วิธีการศึกษา

การสำรวจเก็บข้อมูล

ทำการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2556

โดยวิธี Roadside survey

วิธีการศึกษา(ต่อ)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความชุกชุม(abundance) ใช้สมการ Pettingill
(1950)

$$\frac{\text{ร้อยละความชุกชุม}}{\text{จำนวนครั้งที่สำรวจ}} = \text{จำนวนครั้งที่พบ} \times 100$$

จำนวนครั้งที่สำรวจ

แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

0-20, 21-40, 41-60, 61-80, 81-100

วิธีการศึกษา(ต่อ)

วิเคราะห์ดัชนีความหลากหลาย (Diversity index) สมการของ Shannon–Wiener (Magurran, 1988)

$$H' = - \sum_{i=1}^S (P_i \ln P_i)$$

ผลการศึกษาและวิจารณ์

ความหลากหลาย
ของนก

7 อันดับ

17 วงศ์

28 สกุล

31 ชนิด

นกตะขาบ
ทุ่ง

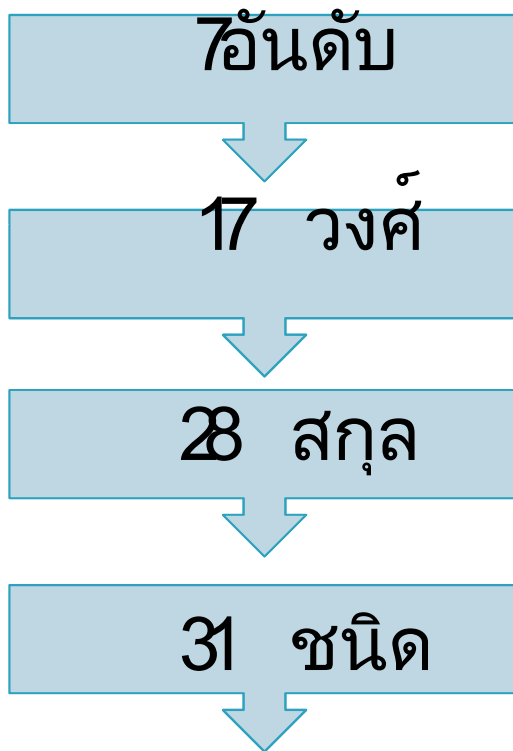
นกเอี้ยง
หงอน

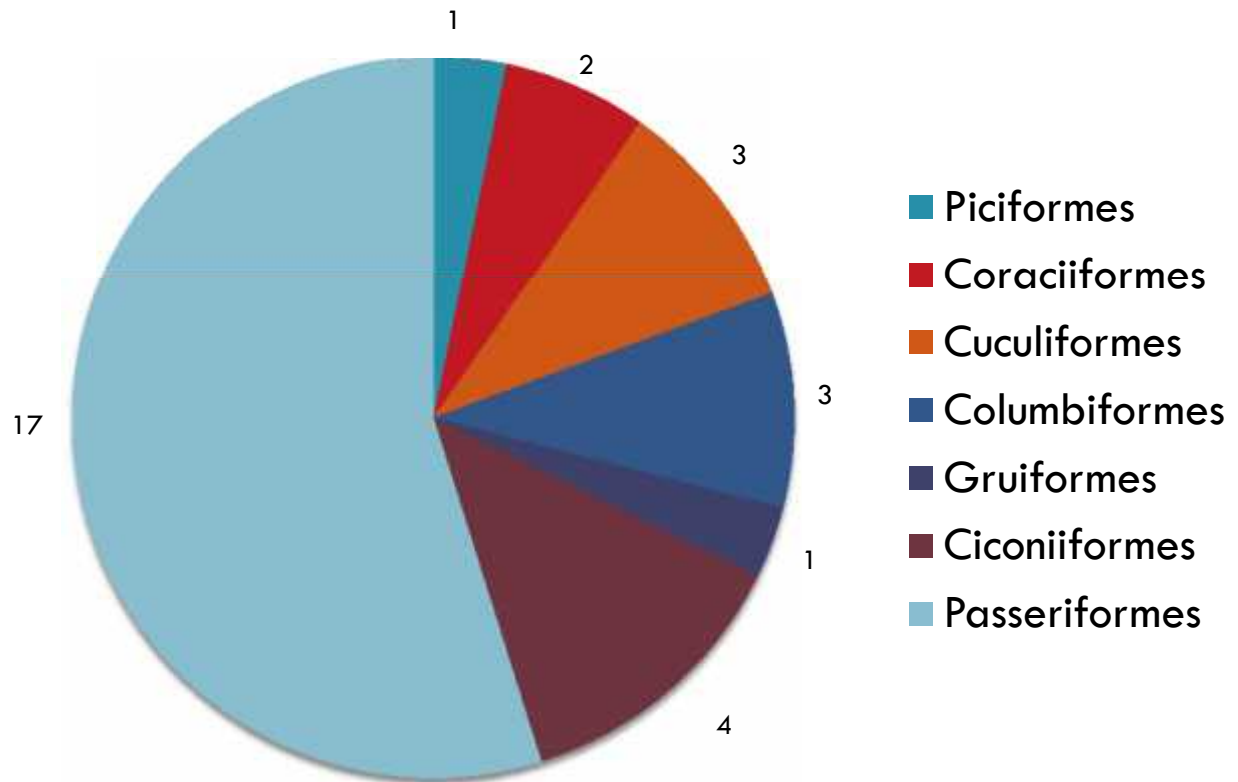
นกสีชมพู
สวน

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิด ของนก

แผนภูมิแสดงอันดับที่สำรวจพบ

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

1. อันดับนกหัวขวาน
(PICIFORMES)

พบ 1 วงศ์ 1 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

2 อันดับนกตะขาบ
(CORACIIFORMES)

พบ 2 วงศ์ 2 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

3 อันดับนกคัตคู
(CUCULIFORMES)

พบ 2 วงศ์ 3 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

4 อันดับนกพิราบ
(COLUMBIFORMES)

พบ 1 วงศ์ 3 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

5 อันดับนกกระเรียน
(GRUFORMES)

พบ 1 วงศ์ 1 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

6 อันดับนกกระสา (ALCIONIFORMES)

พบ 3 วงศ์ 4 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายชนิดของนก

7. อันดับนกจับคอน (PASSERIFORMES)

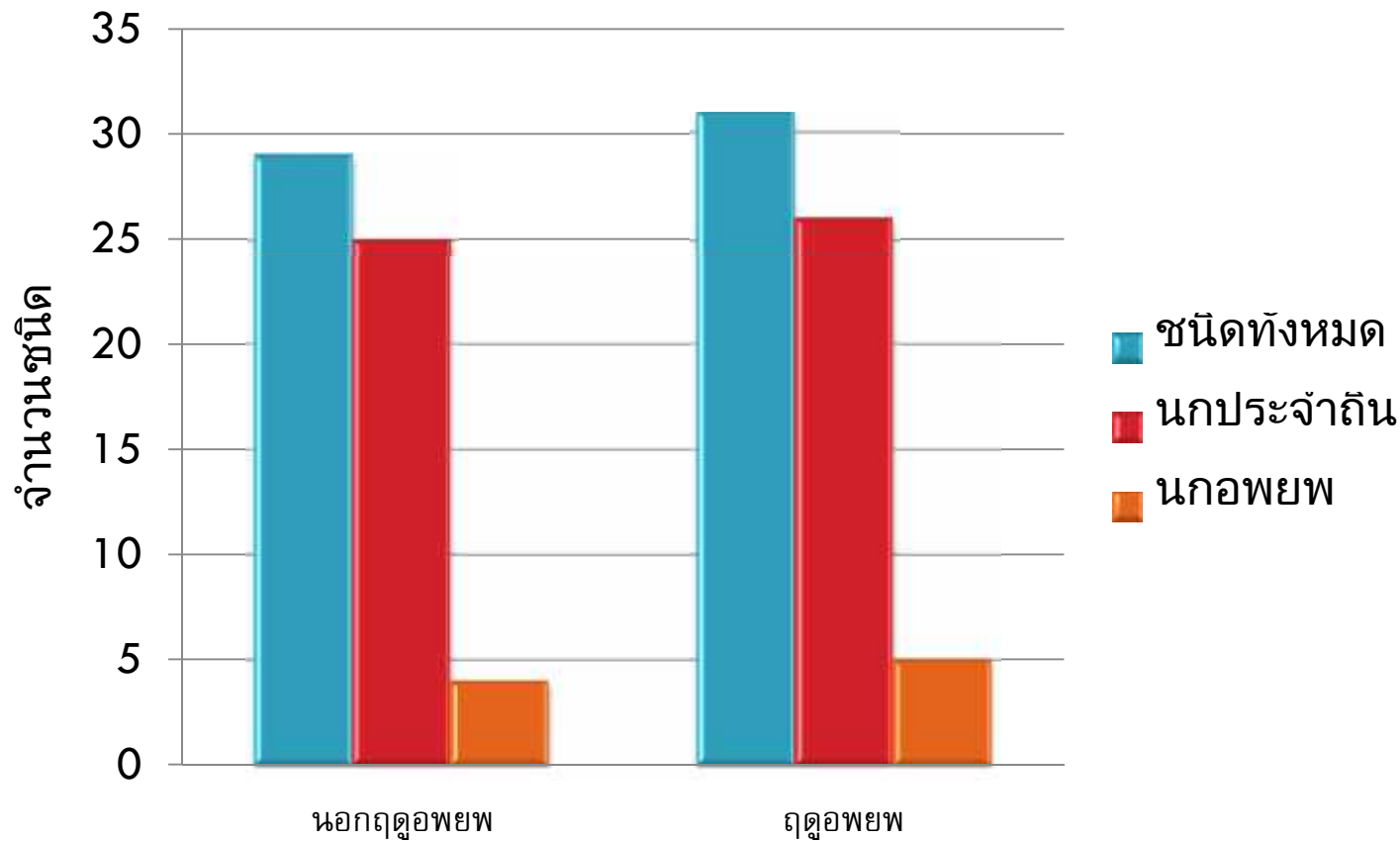

๑๙๑ | 7 วงศ์ 17 ชนิด

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

ความหลากหลายตาม
ช่วงฤดูกาล

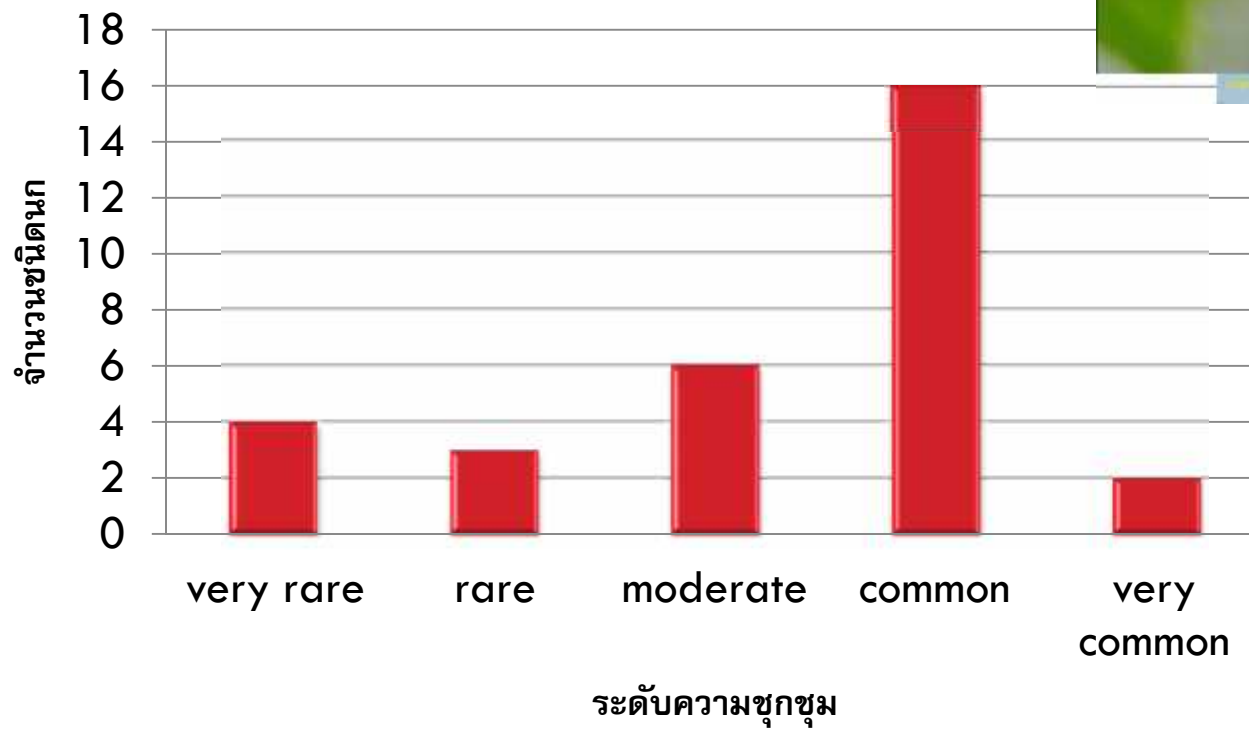

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

➤ ความชุกชุม

จำนวนชนิดนกในแต่ละระดับความชุกชุม

ผลการศึกษาและวิจารณ์ (ต่อ)

➤ ดัชนีความหลากหลาย

การสำรวจ	ค่าดัชนีความ หลากหลาย
นอกฤดูอพยพ	4.0465
ในฤดูอพยพ	4.2205
ตลอดระยะเวลาการ สำรวจ	4.2088

สรุปผลการศึกษา

- พบนกจำนวนทั้งสิ้น 31 ชนิด แยกตามหลักอนุกรมวิธาน ได้ 7 อันดับ 17 วงศ์ 28 สกุล
- นกที่สำรวจพบทั้งหมด 31 ชนิด เป็นนกประจำถิ่น 26 ชนิด เป็นนกอพยพ 5 ชนิด
- ค่าดัชนีความหลากหลายพบว่า ในช่วงฤดูอพยพมีค่า 4.2205 ซึ่งมากกว่านอกช่วงฤดูอพยพคือ 4.0465 และค่าดัชนีความหลากหลายรวมในการทำการสำรวจครั้งนี้

ค่า

4.2088

สรุปผลการศึกษา(ต่อ)

- ระดับความซุกซมของนกที่สำรวจพบในสวนสัตว์ดุสิต

ระดับความซุกซม	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
จำนวนชนิด	4	3	6	16	2

- พบว่านกที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติในสวนสัตว์ดุสิตนั้นช่วงฤดูอพยพ มีการเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่มากกว่าช่วงนอกฤดูอพยพ

ข้อเสนอแนะ

- การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในช่วงระยะเวลาสั้น จึงควรมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อการจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ
- ควรมีการจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมกับนกบางชนิดที่ต้องการถิ่นอาศัยที่จำกัดเพื่อรักษาชนิดพันธุ์นั้น

ขอขอบคุณ

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจักขณ์ ฉิม
โฉม อาจารย์ที่ปรึกษา
- อาจารย์ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้
- สวนสัตว์ดุสิต เขาดินวนา
- องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- เพื่อนภาควิชาชีววิทยาป่าไม้
- เพื่อนๆ นศ.สายพันธุ์ที่ 76

ขอบคุณครับ

